Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

Jahrbuch für das Oldenburger Münsterland

Vechta, Oldb, 1969-

Seeltersk - Saterfriesisch

urn:nbn:de:gbv:45:1-5285

Visual Library

Gretchen Grosser

Wät häd mie dät spiet

Fräindai-Äiwend waas dät. Dät geen al bienaist ap njuugen Uure tou, as apmoal gans uungewoont bie uus dät Telefon pingelde. „Dät is foar Die", meende min Gregor. „Dät kon nit weese", kwaad iek, „uum düsse Tied wol neemens moor wät fon mie. Dät kon iek al ant Pingeljen heere, Gregor, dät dät bloot foar Die is Somäd stuud min Mon ap un noom dän Heerer fonne Goabel. „Schatz dät is daach foar Die, wäl dran is, weet iek nit, dän Noome hääbe iek nit fersteen."
Nu noom iek dän Heerer un wunnerde mie, dät ant uur Eende Albert Rüschenschmidt uut Sarstedt siet. Iek waas baff, as hie kwaad, dät hie mie ienleede wüül foar dän uur Dai mee ätter Ofenerfeld tou kuumen. Iek wüül aal man tou ouwimmelje, man hie meende, jo wüülen daach so jädden, dät wier Seeltersk tou heeren weese schuul. Iek heere ja nit mee tou dän Skrieuwerkring, die sik deer smoals träfft. Oaber, Albert böadelde fääre und beboalde mie so, dät iek toutälde, mäd Hanna meetoufiehren.
Uungewoont ädder moaste iek uur Dai apstounde. Bie Hanna hääbe iek noch mee Tee droanken un Buutje ieten, un dann geen dät ap Oldenburg an. In dät Kunze-Huus waas dät gans froai, dät häd mie goud gefaalen, un dät Fröistuk häd mie oarich goud smoaked. Oaber deerätter wude dät stjunkloangwielich. Anne trietich Skrieuwer un Skrieuwersken unnerheelden sik uurenloang uur bestimmde Sachtexte. Jo plukkeden uuremäite loange Texte uutnunner un beeten deer soloange ap hääruume. Iek moate toulääsd dän Albert nit moor baalen heere. Hie kon ja niks deerfoar, dät sien Platt so oarich lud, oaber mie geen dät bie littjen ap n'Gäist. Twisketruch hääbe iek dät Rätsel uut dän Dieserl lööst. Immer noch nit wude fon Seeltersk wät kweeden oder uk bloot, dät nu een Seelterfräisin in ju Runde siet. Dät moakede mie dul un ful. Wät schuul iel wäil äigentlik hier? Die Sakkerloter fon Rüschenschmidt häd mie dän ganse Dai stääln. Wät hiede iek aal in ju ganse Tied moakje kuud.
Wät häd mie dät spiet, dät iek nit noa kweeden hääbe. Do hääbe iek mie foarnuumen, nu is dät een foar alle Moal däin. Mie kon neemens moor limpje.

Landesbibliothek Oldenburg

Iek waas so bliede, as dät ap fieuw Uure tougeen un wie uus apriskeden, wier ätter Huus tou fiehren. Anne Doore betonkede Albert sik noch gans kuut bie mie, dät iek uk keemen waas. Do hääbe iek him oaber mien Meenung fertäld. Hie wude gans ferlain un meende, dät hie nu neen Tied moor hiede, hie moaste do uur Gaste ferouscheede.
Unnerwains int Auto hääbe iek min Ferträit so gjucht Luft moaked. Iek kwaad tou Hanna: „Dät hiede bloot noch faild, dät iek foar dän ferläddengeene Dai uk noch wät betoalje moast hiede. Dan waas ju Mäite ful weesen. Ieten, Drinken dän ganse Dai fräi un Foahrtkosten wäide uk noch ärsät, dät rakt dät daach uurs naagends.“ „Noa, noa, Gretchen, foar dät Ieten moasten wie tjoon Euro deellääse“, liet Hanna mie wiete. „Dät fraut mie, dät iek deer nit bääte keemen bän un mie neemens dät ounuumen häd“, oantwoudede iek hier.
Mon, o Mon, nu bän iek en Zechpreller. Dät is mie oaber uk gliek. Wät bän iek bliede, dät iek mien Knippe nit eepen moaked hääbe. Uurs hiede iek mie ja noch moor ärgert as nu.

Gretchen Grosser

Räntnere hääbe dät altied glieke drok

Wät kon me sik toumäts uk aal wät tousoamendweele. Bie mie kumt dät wäil deerfon, dät iek mie altied toufuul foarnieme, wät iek so deeges aal noch dwoo wol. Kumt mie oaber dan uunferwoars wät deertwiske, dan kuume iek deermäd inne Rudulten un oarbaidje mie fääst.
Knu waas dät so. Iek hiede tou uusen kweeden: „Mäiden rakt dät moal Truchnunner-Ieten, of jou dät gefaalt of nit. Sun Ieten kon iek dan ädder genouch kloor hääbe. Fluks ätter't Middai-Ieten gunge iek ättern Friseur. Iek mout nödich wier Krull in mien Hiere hääbe.“ Dän uur Dai waas iek so tiedich kloor. Uum twelich hieden wie in uus Köakene al wier scheene Laie, un iek hiede losgunge kuud. Min Mon liet mie oaber wiete: „Lenchen fangt eerst uum hoolich twoo wier oun, deeruum konnen wie noch wäil een ganse Uure Siesta moakje.“ „Du hääst gjucht,

Landesbibliothek Oldenburg

Gregor", meende iek, „dan gunge wie noch n'Schoft sitte. Wan iek fon n'Friseur wier inne bän, dan wol iek bie uus Wäänte noch ieuwen do Bääde frisk beluuke." Iek siet noch man juust in min Sässel un snurkede as altied fluks ien. Tou glieker Tied noom iek Uurträksele uut Schap un geen deermäd ju Trappe ätter do Wäänte-Koomere uumehooch. As iek deer ju Doore eepen moakede, tjoude iek mien Oogene nit. Lenchen, mien Friseurin, klieuwede juust een loange Boan Tapete anne Muure, die kliesterge wäite Quast liech buppe ap n'Bääd. Inne Timpe fon dän Koomer bääter't Klooderschap stuud ju littje Erika mäd' n loangen Bäisem un hoalde ju Spinnschäärdelse fonne Muure. Ju säärm waas uk al gans ienwieuwed. Iek hääbe mie dät Spil nit loange bekieked un uk niks kweeden, hääbe ju Doore tichtmoaked un bän dan inne Boadekoomer geen. Deer saach dät uut! Die ganse Foutbeen liech ful fon Holtpinne fon uus „Solitär"-Spil. Noa, do kuud iek nit aal apsäike. Dät faalt mie tou stuur. Iek bän loange nit moor so gelänkich as aleer un hääbe Piene in bee Kniebele. Un iek wüül ja noch ättern Friseur! Iek wude deeruum so ferträitelk un fäng oun tou huuljen.

As iek mien Klüüsen wier eepenmoakede, waas dät al hoolich tjoo, iek hiede al een Uure bie'n Friseur weese kuud. Nu man gau! Mäd'n Höidie waas iek bie Lenchen un Erika. Iek hiede ju Doorklinke noch inne Hounde und kwaad bliede tou do bee: „Kiek, deer sunt Jie bee ja al wier!" Ferwunnert keeken jo mie juun, un mädnunner hääbe wie dan ätters laached. Fon Bääde-Beluuken is dän Dai niks moor wuden.

Landesbibliothek Oldenburg

Jörg Michael Henneberg

Eine Freundin der Kaiserin Auguste Victoria

Zur Erinnerung an die Künstlerin Ingeborg Magnussen, die 1931 - 1946 in Vechta lebte und arbeitete

Vor 60 Jahren, am 16.12.1946, starb in Vechta die Malerin und Schriftstellerin Ingeborg Magnussen. Sie wurde am 10.02.1856 in Rom geboren und war die Tochter des schleswig-holsteinischen Malers Christian Carl Magnussen (1821-1896), der als Zeichenlehrer der Kronprinzessin Victoria (1840-1901), der späteren Kaiserin Friedrich, und des Prinzen Wilhelm, des nachmaligen Kaisers Wilhelm II. (1859-1941), und seines Bruders Heinrich (1862-1929) Aufmerksamkeit erlangte.
Christian Carl Magnussen war ein Freund des Marschendichters Hermann Allmers (1829-1902), den er 1859 in Rom kennenlernte. Das wohl beliebteste Italienbuch war in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts Allmers „Römische Schlendertage", das 1869 in der Schulzeschen Hofbuchhandlung in Oldenburg erschien. Hermann Allmers berichtet in seinen Erinnerungen von Christian Carl Magnussen. Dessen Sohn Harro Magnussen (1861-1908) wurde als Schüler von Reinhold Begas (1815-1905) einer der bedeutendsten Bildhauer der „Berliner Schule". Er war an der Siegesallee im Berliner Tiergarten beteiligt, die von Wilhelm II. als begehbares Geschichtsbuch konzipiert worden war. Auf Vermittlung Adolf von Menzels beauftragte der Kaiser Harro Magnussen mit der Ausführung einer Statue des sterbenden Friedrich des Großen für dessen Sterbezimmer in Schloß Sanssouci bei Potsdam. Außerdem schuf Harro Magnussen in Rastede das Denkmal für Großherzog Nicolaus Friedrich Peter (1827-1900) vor der Sankt-Ulrich-Kirche, das fast gleiche Denkmal für diesen Souverän in Lensahn/Holstein sowie das Denkmal für Fräulein Maria (1500-1575) in Jever. Aus ungeklärten Gründen nahm sich der Bildhauer am 02./03.11.1908 in Berlin das Leben. Die Berliner Illustrierte Zeitung berichtete am 15.11.1908 ausführlich über diesen Selbstmord eines der bekanntesten Berliner Künstler unter dem Titel „Selbstmord des Künstlers Harry Magnussen".

Landesbibliothek Oldenburg